

AKTIVNOSTI ZA VPIS ENOT NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE V REGISTER NESNOVNE DEDIŠČINE IN PRIPRAVO NOMINACIJE ZA VPIS NA UNESCOV REPREZENTATIVNI SEZNAM NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE ČLOVEŠTVA

Uvodna pojasnila

V skladu s slovensko in mednarodno zakonodajo: Zakonom o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) in Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine (2003) (v nadaljevanju: konvencija) je postopek vpisovanja in nominiranja enot nesnovne kulturne dediščine v Sloveniji naslednji:

- enota mora biti najprej vpisana v (nacionalni) **Register nesnovne kulturne dediščine** (v nadaljevanju: register),
- nato se lahko začnejo postopki priprave za nominacijo enote na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva (v nadaljevanju: Reprezentativni seznam).

Državno javno službo za področje varstva nesnovne kulturne dediščine izvaja **Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine** (v nadaljevanju: koordinator); od leta 2011 je to **Slovenski etnografski muzej (SEM)**.

Podrobnejši opis postopkov in aktivnosti

1. VPIS V REGISTER NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Register nesnovne kulturne dediščine vodi Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: MK), Direktorat za kulturno dediščino.

Postopek vpisa v register nesnovne kulturne dediščine:

1. Vsa navodila, dokumente in obrazce za pripravo pobude najdete na spletni strani Ministrstva za kulturo (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/vpis-v-register-nesnovne-kulturne-dediscine/>) in koordinatorja (<http://www.nesnovnadediscina.si/>).
2. Pobuda se lahko odda elektronsko s kvalificiranim digitalnim potrdilom na portalu Moja eDediščina <https://ised.gov.si/>
3. Koordinator zbira pobude, jih pregleda in ob morebitnih pomanjkljivostih prosi za dopolnitve.
4. Popolne pobude obravnava delovna skupina koordinatorja trikrat letno (roki za oddajo pobud: 15. januarja, 15. maja in 15. septembra).
5. Če je pobuda primerna za vpis v register, koordinator pripravi predlog za vpis v register (strokovno primeren, podroben opis dediščine, karakteristični prikazi, izjave nosilcev itd).
6. MK vpiše enoto v register, ki je dostopen na spletni povezavi: <https://geohub.gov.si/ghapp/iskd/?page=RNSD>

2. NOMINACIJA ZA REPREZENTATIVNI SEZNAM NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE ČLOVEŠTVA

Nominacija mora biti pripravljena skladno z Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine (2003) in operativnimi direktivami na predpisanem obrazcu, skupaj s slikovnim in avdio gradivom (prostih vseh avtorskih pravic) in v skladu s predvideno časovnico (31. marec v tekočem letu). Gradiva so dostopna na spletnih straneh Unesco, posvečenih nesnovni kulturni dediščini:

<https://ich.unesco.org/en/convention>.

Priprava vse potrebne dokumentacije in prilog zahteva oblikovanje interdisciplinarne delovne skupine v sodelovanju s koordinatorjem in MK. Nosilec priprave nominacije (in delovne skupine) je praviloma skupnost, ki je nosilka nesnovne dediščine.

Aktivnosti:

1. Posredovanje informacije o nameri za pripravo nominacije stični točki za Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine (2003) na Ministrstvo za kulturo.
2. Oblikovanje interdisciplinarne delovne skupine.
3. Izpolnitev predpisanega obrazca, ki je dostopen na spletni strani:
<https://ich.unesco.org/en/forms>
  - obrazec *ICH-02*: <https://ich.unesco.org/doc/src/ICH-02-2025-EN.doc> (različica 16. januar 2024).

Podrobnejša navodila in merila za vpis so dostopna na spletni strani <https://ich.unesco.org/en/procedure-of-inscription-00809#inscription-on-the-representative-list>.

Delovna skupina obrazec pripravi v slovenskem jeziku, prevod se izdelava po končanih usklajevanjih.

4. Končna oblika besedila v predpisanem obrazcu, ki je predviden za oddajo na Unesco v tekočem letu, mora biti oddana na MK konec januarja, v februarju potekajo še zadnja usklajevanja, dopolnitve in popravki. Marca pa mora biti izvedena še formalna potrditev na vladi.
5. Izbor 10 reprezentativnih fotografij v skladu z navodili (prostih vseh avtorskih pravic)
  - obrazec *ICH-07-photo*: <https://ich.unesco.org/doc/src/ICH-07-photo-20211026-EN.doc>.
6. Priprava video posnetka v skladu z navodili (največ 10 minut, prost vseh avtorskih pravic)
  - obrazec *ICH-07-video*: <https://ich.unesco.org/doc/src/ICH-07-video-20211026-EN.doc>.

Merila:

Pri vpisu na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva se formalno upoštevajo naslednja merila:

- R.1 Element je nesovna kulturna dediščina, kot je opredeljena v 2. členu konvencije.
- R.2 Vpis elementa bo prispeval k zagotavljanju prepoznavnosti in ozaveščenosti o pomenu nesovne kulturne dediščine ter k spodbujanju dialoga, s čimer bo odražal kulturno raznolikost na svetovni ravni in pričal o človeški ustvarjalnosti.
- R.3 Pripravljeni so zaščitni ukrepi, ki lahko ohranjajo in spodbujajo element.
- R.4 Element je bil imenovan ob najširšem možnem sodelovanju skupnosti, skupin ali po potrebi posameznikov ter z njihovim svobodnim, predhodnim in informiranim soglasjem.
- R.5 Element je vključen v popis nesovne kulturne dediščine, ki je prisotna na ozemlju države pogodbenice, kot je opredeljeno v 11. in 12. členu konvencije.

Informacije in podrobnejša navodila

- Koordinator varstva nesovne kulturne dediščine:
<http://www.nesovnadediscina.si/>
- Ministrstvo za kulturo:
<https://www.gov.si teme/nesovna-dediscina/>
- Seznam nesovne kulturne dediščine (UNESCO):
<https://ich.unesco.org/en/lists>
- O konvenciji:
<https://ich.unesco.org/en/convention>
- Informacije in dokumenti za nominacijo:
<https://ich.unesco.org/en/procedure-of-inscription-00809#inscription-on-the-representative-list>
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varovanju nesovne kulturne dediščine (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 1/08)
[Vsebina Uradnega lista | Uradni list](#)

Kontaktne podatke

Slovenski etnografski muzej / Koordinator varstva nesovne kulturne dediščine:

Metelkova ulica 2, Ljubljana

nesovna@etno-muzej.si

Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino

Maistrova ulica 10, Ljubljana

gp.mk@gov.si

Pripravili:

MK in SEM, oktober 2012, zadnja dopolnitev december 2024